

Sygn. VPa 88/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz

Sędziowie: SSO Urszula Sipińska-Sęk

SSR del. Marcin Wojciechowski (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa K. Z.

przeciwko Prezydentowi Miasta R.

o sprostowanie świadectwa pracy

na skutek apelacji powoda K. Z. od wyroku Sądu Rejonowego

w R. IV Wydziału Pracy z dnia 2 czerwca 2015r. sygn. IV P 35/15

1. *oddala apelację,*

2. *zasądza od powoda K. Z. na rzecz pozwanego Prezydenta Miasta R. kwotę 450,00 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.*

Sygn. akt *VPa 88/15*

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 kwietnia 2015 roku K. Z. skierowanym przeciwko Prezydentowi Miasta R. wnosił o wydanie świadectwa pracy w związku z ustaniem stosunku pracy z dniem 31 marca 2015 roku oraz ustalenie prawa do odszkodowania w przypadku ujawnienia się szkody po stronie powoda w związku z niewydaniem w niezwłocznym terminie świadectwa pracy.

W odpowiedzi na pozew z dnia 23 kwietnia 2015 roku strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W piśmie procesowym z dnia 18 maja 2015 roku pełnomocnik powoda zmodyfikował powództwo w ten sposób, że wnosił o sprostowanie świadectwa pracy w zakresie daty ustania umowy o pracę i w zakresie wykorzystania urlopu wypoczynkowego. Na rozprawie w dniu 19 maja 2015 roku pełnomocnik powoda podtrzymał żądanie sprostowania świadectwa pracy i zasądzenia odszkodowania za miesiąc kwiecień 2015 roku.

Sąd I instancji ustalił, iż powód K. Z. był zatrudniony (...) Regionalnym im. S. S. w R. na stanowisku dyrektora od 1 sierpnia 2001 roku do 30 kwietnia 2015 roku. Pismem z dnia 1 grudnia 2014 roku Prezydent Miasta R. poinformowała powoda, że na mocy art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 roku o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 roku Nr 207, poz. 1230) w związku z niepowołaniem go na stanowisko dyrektora na czas określony w terminie trzech lat od dnia wejścia w życie wymienionej ustawy, z dniem 1 grudnia 2014 roku nastąpiło z mocy prawa odwołanie go ze stanowiska dyrektora (...) im. S. S. w R.. Odwołanie to było równoznaczne z wypowiedzeniem stosunku pracy, ze skutkiem na dzień 31 marca 2015 roku.

Pismem z dnia 31 marca 2015 roku poinformowano powoda o tym, że jego stosunek pracy ulega rozwiązaniu z dniem 30 kwietnia 2015 roku oraz, że w okresie od 1 kwietnia do 30 kwietnia 2015 roku winien wykorzystać urlop wypoczynkowy za rok 2015 w ilości 9 dni.

W dniu 27 stycznia 2015 roku powód otrzymał zaświadczenie uprawniające do uczestnictwa w konkursach. W kwietniu 2015 roku powód w wyniku konkursu został wybrany na stanowisko dyrektora Miejskiego Centrum (...) w B.. Powód nie objął tego stanowiska. Od 11 maja 2015 roku powód objął stanowisko zastępcy dyrektora Miejskiego Centrum (...) w B.. Powód po otrzymaniu świadectwa pracy nie występował do pracodawcy o jego sprostowanie.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd I instancji oddalił powództwo jako bezzasadne.

Swoje stanowisko Sąd Rejonowy oparł na przepisie art. 97 § 2¹, który to zakłada, iż pracownikowi przysługują dwa środki zakwestionowania wadliwego świadectwa pracy. Pierwszy to prawo wszczęcia wewnątrzzakładowego postępowania reklamacyjnego, polegającego na wystąpieniu pracownika w ciągu 7 dni od otrzymania świadectwa pracy do pracodawcy o sprostowanie świadectwa. W treści świadectwa pracy, zgodnie ze wzorem, będącego załącznikiem do rozporządzenia wykonawczego, powinno znajdować się pouczenie o możliwości żądania sprostowania na tej drodze. Pracodawca, zgodnie z rozporządzeniem, obowiązany jest rozpatrzyć wniosek pracownika oraz zawiadomić zainteresowanego pracownika o podjętej decyzji w terminie 7 dni od otrzymania wniosku. W razie uwzględnienia wniosku pracownika pracodawca obowiązany jest wydać mu w tym terminie nowe świadectwo pracy. W piśmie odmawiającym sprostowania świadectwa winno zamieszczone być pouczenie pracownika o przysługującym mu, w terminie 7 dni od daty zawiadomienia, prawie wystąpienia do sądu pracy z żądaniem sprostowania świadectwa pracy.

Drugim środkiem kwestionowania przez pracownika wadliwego świadectwa pracy jest przysługujące mu po wyczerpaniu postępowania reklamacyjnego roszczenie do sądu pracy o sprostowanie świadectwa, wnoszone w wyżej wskazanym terminie 7 dni (por. art. 97 § 2¹).

Na podstawie ustalonego w sprawie stanu faktycznego Sąd Rejonowy ustalił, że powód nie wszczął postępowania reklamacyjnego i bez wyczerpania tego postępowania po otrzymaniu świadectwa pracy zmodyfikował jedynie wcześniej złożony pozew poprzez zgłoszenie żądania sprostowania świadectwa pracy w zakresie daty ustania umowy o pracę i w zakresie wykorzystania urlopu wypoczynkowego.

Sąd I instancji wskazał, iż wobec jednoznacznego brzmienia art. 97 § 2¹, pracownikowi przysługuje, w ciągu 7 dni od zawiadomienia o odmowie sprostowania świadectwa pracy, prawo wystąpienia z żądaniem jego sprostowania do sądu pracy dopiero w razie nieuwzględnienia wniosku o sprostowanie świadectwa pracy przez pracodawcę. W niniejszej sprawie powód zaniechał wewnątrzzakładowego postępowania reklamacyjnego, w związku z powyższym zdaniem Sądu stracił swoje prawo w tym przedmiocie.

W ocenie Sądu Rejonowego brak było także podstaw do uwzględnienia roszczenia powoda w zakresie odszkodowania wobec niewydania świadectwa pracy lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy stosownie do treści art. 99 § 1 k.p.

Sąd I instancji podkreślił również, że powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w trakcie postępowania dowodowego, mimo spoczywającego na nim ciężaru dowodowego, nie wykazał szkody pozostającej w związku przyczynowym z niewydaniem w terminie lub wydaniem niewłaściwego świadectwa pracy. Sąd Rejonowy wykazał bowiem, że powód mógł objąć stanowisko dyrektora Miejskiego Centrum (...) w B. i brak świadectwa pracy nie stanowił przeszkody do podjęcia takiej decyzji. Powód przyznał jednocześnie, że objął stanowisko zastępcy dyrektora Miejskiego Centrum (...) w B.. Nadto w trakcie postępowania sądowego powód nie wskazał żadnej kwoty, która byłaby szkodą w rozumieniu art. 99 § 1 k.p.

O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. i nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelacją z dnia 6 lipca 2015 r. pełnomocnik powoda powyższemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez dokonanie błędnej wykładni art. 97 § 2¹ oraz pominięcie art. 97 § 1 k.p., który to przepis stanowi, iż zakład pracy ma obowiązek z urzędu niezwłocznie wydać świadectwo pracownikowi po ustaniu stosunku pracy zgodnie z prawdą.

2. dokonanie błędnych ustaleń faktycznych na tle zebranego materiału dowodowego, tj.:

- pominięcie, że stosunek pracy z powodem ustał 31 marca 2015 r.
- pominięcie, że zawiadomienie o przedłużeniu okresu wypowiedzenia powód otrzymał w kwietniu 2015 r., czyli po ustaniu stosunku pracy,
- przedłużenie okresu pracy w okolicznościach sprawy jednostronnie było bezprzedmiotowe i bezprawne, a dla powoda niekorzystne. Pismo o stwierdzeniu ustania stosunku pracy akcentowało jednoznacznie, iż wypowiedziada się umowę z zachowaniem 3 miesięcznego okresu wypowiedzenia, a termin ten przypadł na 31 marca 2015 r. Nie było omyłki w zastosowanym okresie wypowiedzenia o czym stanowi art. 49 k.p.
- pominięcie faktu złożenia przez powoda wniosku w dniu 2 kwietnia o wydanie świadectwa pracy.
- pominięcie faktu odmowy wydania świadectwa pracy przez pozwanego. Jeśli więc pozwany odmówił wydania świadectwa pracy co do zasady o tym bardziej odmawiał jego sprostowania.

3. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego co miało istotny wpływ na treść skarżonego wyroku, tj. art. 183 § 1 k.p.c. i art. 477¹ k.p.c. stanowiącym o możliwości zmiany powództwa wobec zmiany okoliczności sprawy. Sąd w tej materii nie wyjaśnił istoty sprawy. Sprawa toczyła się o wydanie świadectwa pracy i wobec zmiany sytuacji faktycznej na gruncie art. 477¹ i art. 193 §1 zmiana powództwa adekwatnie do zmiany sytuacji była uprawiona.

Wobec powyższego pełnomocnik powoda wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i sprostowanie wdanego powodowi świadectwa pracy po myśli jego wniosku i zasądzenie od pozwanego kwoty równowartej odszkodowania za okres od dnia 1 kwietnia do dnia 10 maja 2015 r. i kosztami procesu, względnie uchylenie skarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto pełnomocnik powoda wniósł o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia sprawy o sygn. akt IV P 157/14 o uznanie dokonania wypowiedzenia za bezskuteczne.

Podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 9 lutego 2016 r. pełnomocnik powoda popierał apelację, natomiast pełnomocnik pozwanego wnosił o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna.

Dokonując oceny podniesionych w apelacji zarzutów należy stwierdzić, iż nie mogły one znaleźć uznania Sądu Okręgowego.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy odnie się do podniesionego zarzutu naruszenia prawa procesowego, bowiem w przypadku zaistnienia naruszeń norm wskazanych przez powoda i uznania, iż miały te naruszenia wpływ na treść orzeczenia zbędną jest ocena zarzutów dotyczących naruszenia norm prawa materialnego.

Powód podniósł, iż Sąd Rejonowy dopuścił się rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego mającego istotny wpływ na treść skarżonego wyroku, tj. art. 183 § 1 k.p.c. i art. 477¹ k.p.c. stanowiących o możliwości zmiany powództwa wobec zmiany okoliczności sprawy. Zdaniem pozwanego Sąd I Instancji w tej materii nie wyjaśnił istoty sprawy. Sprawa toczyła się o wydanie świadectwa pracy i wobec zmiany sytuacji faktycznej na gruncie art. 477¹ i art. 193 §1 zmiana powództwa adekwatnie do zmiany sytuacji była uprawiona.

Należy wskazać, iż w złożonej apelacji powód wskazuje naprzemiennie na art. 183 i 193 k.p.c.

Art. 183 k.p.c. dotyczy kwestii wydania postanowienia w przedmiocie zawieszenia, podjęcia i umorzenia postępowania, a więc nie miał zastosowania w niniejszym postępowaniu.

Art. 193 §1 k.p.c. przewiduje, iż zmiana powództwa jest dopuszczalna, jeżeli nie wpływa na właściwość sądu.

Biorąc pod uwagę treść powyższych norm należy uznać, iż powołanie się na art. 183 k.p.c. było omyłką pisarską, a powód argumenty swoje oparł na normie wynikającej z art. 193§1 k.p.c.

W ocenie Sądu Okręgowego nie doszło do naruszenia tej normy przez Sąd rozpoznający sprawę w I instancji bowiem powód w toku postępowania dokonał zmiany przedmiotowej powództwa i Sąd Rejonowy ocenił zasadność tegoż zmienionego powództwa biorąc pod uwagę treść norm prawa materialnego.

Należy wskazać, iż w ocenie Sądu Okręgowego nie miał zastosowania w niniejszej sprawie art., 477¹ k.p.c. bowiem roszczenia zgłoszone w toku postępowania przez powoda o wydanie świadectwa pracy a następnie o jego sprostowania oraz o odszkodowanie nie należą do alternatywnych, a są to odrębne roszczenia. Brak jest więc możliwości uznania, iż powyższa norma została naruszona w toku procedowania przez Sąd I instancji.

Dokonując oceny zarzutu naruszenia prawa materialnego podniesionego przez powoda, iż doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez dokonanie błędnej wykładni art. 97 § 2¹ oraz pominięcie art. 97 § 1 k.p., który to przepis stanowi, iż zakład pracy ma obowiązek z urzędu niezwłocznie wydać świadectwo pracownikowi po ustaniu stosunku pracy zgodnie z prawdą należy wskazać, iż Sąd Rejonowy prawidłowo dokonał oceny materialno prawnej zgłoszonych roszczeń o sprostowanie świadectwa pracy i o odszkodowanie.

Podstawą materialno prawną roszczenia o sprostowanie świadectwa pracy jest norma art. 97 § 2¹ k.p. regulującą tryb wystąpienia przez pracownika do pracodawcy o sprostowanie świadectwa pracy i prawo wystąpienia z takim żądaniem do Sądu.

Sąd I instancji prawidłowo dokonał rozróżnienia wewnątrzzakładowego postępowania reklamacyjnego oraz żądania sprostowania świadectwa pracy w drodze sądowej.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż warunkiem koniecznym dla wystąpienia z roszczeniem do Sądu jest wyczerpanie trybu wewnątrzzakładowego. Stanowisko to znajduje oparcie zarówno w judykaturze prawa pracy jak i w doktrynie prawa pracy.

Artykuł 97 § 2¹ KP przewiduje następującą sekwencję zdarzeń: pracownik występuje do sądu pracy z roszczeniem o sprostowanie świadectwa pracy po odmowie dokonania zmian w świadectwie pracy przez pracodawcę. Naruszenie powyższego porządku, wystąpienie do sądu pracy o sprostowanie świadectwa pracy przed umożliwieniem pracodawcy sprostowania świadectwa pracy jest traktowane jako działanie przedwczesne

Wystąpienie do sądu pracy o sprostowanie treści świadectwa pracy z pominięciem pracodawcy spowoduje, że sąd pracy **oddali pozew**, ponieważ "uprzednie wystąpienie do pracodawcy o sprostowanie świadectwa pracy jest materialnoprawną przesłanką powództwa" (J. Iwulski, W. Sanetra, Kodeks, s. 304). Zdaniem J. Iwulskiego "nie jest to problem dopuszczalności drogi sądowej, a pracodawca nie jest innym organem właściwym do rozpoznania sprawy o sprostowanie świadectwa pracy" (ibidem), a więc nie ma tu zastosowania tryb art. 464 § 1 KPC.

Powyższe wywody potwierdzają zasadność oddalenia roszczenia powoda o sprostowanie świadectwa pracy, skutkując także brakiem konieczności ustalania poprawności danych zawartych w świadectwie pracy.

Prawidłowo więc Sąd Rejonowy nie dokonał ustaleń dotyczących treści świadectwa pracy będąc zobligowanym do oddalenia roszczenia o jego sprostowanie z przyczyn wskazanych wyżej.

Odnosząc się zawartego w apelacji wniosku o zasądzenie odszkodowania z tytułu niewydania w terminie świadectwa pracy należy wskazać, iż powód nie wskazał, na czym miałyby polegać uchybienia Sądu Rejonowego w tym zakresie, a analiza postępowania przed Sądem I instancji potwierdza argumentację tegoż Sądu, że strona zgłaszająca roszczenie o odszkodowanie nie sprecyzowała dochodzonej kwoty odszkodowania, nie wykazała by po stronie powoda szkoda zaistniała i w jakiej wysokości.

Zasadnie skutkuje to oddaleniem roszczenia o odszkodowanie. Roszczenie takie musi być wykazane zarówno do wysokości jak i co do faktu zaistnienia szkody.

Biorąc powyższe pod uwagę należało uznać zarzuty apelacji za bezzasadne, a tym samym apelację za podlegającą oddaleniu.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd orzekł zgodnie z art. 98 k.p.c.